

Fortum Markets Oy
Fortum Renewable
PL 100, 00048 FORTUM
Puh. +358 4511
S-posti: @
www.fortum.fi

Fortum Renewable -ympäristömerkinnän kriteerit

- Omaehtoinen ympäristöväittäjä, 2007

JOHDANTO	2
VÄITTÄMÄ	2
TAVOITE	2
MARKKINOINTI JA SOPIMUS	2
HANKINTA	3
MYYNTI	3
TARKASTUS	4
TERMIT JA MÄÄRITELMÄT	4

JOHDANTO

Fortum Renewable -ympäristömerkintää markkinoi ja myy Fortum Markets Oy (Fortum) Suomessa ja Fortum Markets AB Ruotsissa. Nämä kriteerit koskevat Fortumin Suomessa markkinoimaa Fortum Renewable -ympäristömerkintää.

Ympäristömerkintä Fortum Renewable on omaehtoinen ympäristöväittäjä joka noudattaa standardia ISO 14021.

VÄITTÄMÄ

Omaehtoinen ympäristöväittäjä:

“Fortum Renewable (FR) -ympäristömerkintä perustuu yksinomaan uusiutuvan sähköntuotannon ympäristöarvoon. Fortum Renewable -ympäristömerkintään soveltuva sähkö on Pohjoismaissa tuotettua. Fortum Renewable -ympäristömerkintään kuuluvat voimalaitokset eivät nettomääräisesti tuota hiilidioksidia ja ovat ilmaston kannalta neutraalit. Niissä ei myöskään synny ydinjätettä.”

TAVOITE

FR -ympäristömerkinnän tavoitteena on tarjota Fortumin yritysasiakkaille sähköä, jonka tuotantovaiheen vaikutukset ympäristöön ovat vähäiset. FR -ympäristömerkinnän perusteena oleva sähköntuotanto ei aiheuta ydinjätteen syntymistä eikä nettomääräisesti aiheuta hiilidioksidipäästöjä ilmakehään. FR -ympäristö-merkinnällä tuotettu sähkö ei tältä osin vaikuta ilmastomuutokseen. FR -ympäristömerkintä perustuu EU -direktiivin mukaan rekisteröityihin uusiutuvan sähköntuotannon alkuperätakuisiin.

MARKKINOINTI JA SOPIMUS

FR -ympäristömerkintä on tarjolla yritysasiakkaille ja liitetään yleensä lisänä asiakkaan ja Fortumin väliseen sähkönsopimukseen. FR -ympäristömerkintää voidaan tarjota myös muille Fortumin asiakkaille ja siitä voidaan erillisenä sähkönsopimuksesta irrallisena ympäristöarvon toimituksena. Ympäristömerkinnästä sovitaan aina asiakkaan kanssa kirjallisella sopimuksella.

FR -ympäristömerkinnän energialähteitä ovat vesivoima, biovoima, tuulivoima tai aurinkovoima. Nämä tuotantomuodot ovat ilmaston kannalta neutraalit, eli näissä tuotantomuodoissa ei tuotantovaiheessa kerry nettomääräisesti lisää hiilidioksidipäästöjä ilmakehään.

FR -ympäristömerkinnässä ei tehdä elinkaaritarkastelua. Tästä johtuen FR -ympäristömerkintään soveltuvien tuotantolaitosten jossakin elinkaaren vaiheessa, kuten esimerkiksi laitosten käynnistysvaiheessa, materiaalien ja polttoaineiden kuljetuksissa ja laitosten rakentamisvaiheessa on saatettu käyttää hiilidioksidipäästöjä aiheuttavaa energiaa. Näitä hiilidioksidipäästöjä ei lasketa kuuluvaksi FR -ympäristömerkinnän väittämään. Väittäminen kohdistuu ainoastaan laitosten sähköntuotantovaiheeseen.

Asiakas, joka on sopinut FR -ympäristömerkinnän toimituksesta saa siitä vahvistuksena todistuksen.

Fortum raportoi vuosittain jälkikäteen asiakkaalle FR -merkinnän tuotantopakautuman. Lisäksi raportoidaan jakautuma sekä hiilidioksidipäästöt ja ydinjätemäärät yleisestä pohjoismaisesta niin kutsutusta sähkön tuotannon jäännösjakautumasta, jossa on otettu huomioon kaikki erikseen merkityt määrät. Laskennan perusteena käytetään Suomea koskevan alkuperämerkinnän ohjeistusta.

FR -ympäristömerkintään käytetty sähköntuotanto raportoidaan vuosittain julkisesti. Edellisen kalenterivuoden tuotantopakautuma julkaistaan internetissä viimeistään kesäkuussa.

HANKINTA

FR -ympäristömerkinnän ympäristöarvo hankitaan rekisteröityinä uusiutuvan energiatuotannon alkuperätakuina. Alkuperätakuut rekisteröidään kansalliseen alkuperätakuurekisteriin tätä toimintaa säättävän EU-direktiivin sekä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Alkuperätakuurekisteriä ylläpitää Suomessa Grexel kansallisen rekisteriviranomaisen Fingrid Oyj:n toimesta.

Fortum sitoutuu kuolettamaan alkuperätakuuta FR -ympäristömerkinnässä hyödynnettyä määrää vastaavan määrän alkuperätakuurekisterissä. Alkuperätakuiden taustalla olevan tuotantomäärän tulee olla samalta kalenterivuodelta yhtä suuri kuin vastaava FR -ympäristömerkinnän toimitusmäärä.

MYYNTI

Fortum saa ainoastaan yhden kerran hyödyntää FR -ympäristömerkintään hankkimansa ympäristöarvot.

FR -ympäristömerkinnällä toimitettu määrä ei saa ylittää merkintään hankittujen ja kuoletettujen alkuperätakuiden määrää. Toimitusmäärien ja hankintamäärien tase tarkastetaan vuosittain. Tarkastus perustuu toimitusten osalta sopimuksiin ja rekisteröinteihin Fortumin myynti- ja asiakaspalvelujärjestelmiin ja hankintamäärien osalta todistuksiin kuoletetuista alkuperätakuista.

TARKASTUS

Ulkopuolinen riippumaton tilintarkastaja tarkastaa FR -ympäristömerkinnän kriteereiden yhteensopivuuden ISO 14021-standardiin kriteereiden julkaisun tai niiden muutoksen yhteydessä.

Ulkopuolinen riippumaton tilintarkastaja tarkastaa vuosittain viimeistään kesäkuussa FR -ympäristömerkinnän edellisen kalenterivuoden myynti- ja hankintamäärät FR -kriteereiden mukaisesti. Tarkastusraportti julkaistaan internetissä.

FR -ympäristömerkintään liittyvät väittämä, kriteerit ja viimeisin tarkistusraportti ovat julkisesti luettavissa internetissä.

Fortum voi muuttaa taikka päivittää FR -ympäristömerkinnän kriteereitä. Muutokset julkaistaan internetissä viimeistään kolme (3) kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

TERMIT JA MÄÄRITELMÄT

ISO 14021 Ympäristömerkinnät ja ympäristöselosteet - Omaehtoiset ympäristöväittämät (tyypin II ympäristömerkit) on kansainvälinen standardi, joka määrittää tuotteisiin liitettävän omaehtoisen ympäristöväittämän vaatimukset (lähde ISO 14021).

Ydinvoima on uraanipolttoaineen fissioreaktioon perustuva energiantuotanto muoto.

Uusiutuva energia on energiaa, jota saadaan uusiutuvista lähteistä. Uusiutuvan energian tuotantomuodoissa hyödynnetään jatkuvia luonnollisia prosesseja kuten auringon säteilyenergiaa, tuulta, virtaavaa vettä ja ilman ja maan lämpöä - tai käytetään biologisesti syntyviä varantoja, kuten puuta. Uusiutuvat energianlähteet saavat energiansa auringosta suorasti taikka epäsuorasti ja lähteet uusiutuvat samassa ajassa kuin niiden energia kulutetaan.

Kasvihuonekaasut ovat kaasuja, jotka eivät estä auringonvaloa saavuttamasta ja lämmittämästä maapallon pintaa, mutta keräävät maasta ulos lähtevän lämpösäteilyn ja heijastavat sen takaisin maapallon pintaan. Hiilidioksidi on eniten ihmisen kasvihuoneilmiötä vahvistava kasvihuonekaasu (lähde Naturvårdsverket).

Ilmastonmuutos on muutos ilmastossa, riippumatta siitä onko sen syynä luonnon prosessit tai ihmisen toiminta (lähde IPCC).

Nettomääräinen lisäys hiilidioksidipäästöjä ilmakehään tarkoittaa määrää hiilidioksidia joka on hiilidioksidipäästöt vähennettynä hiilidioksidimäärällä jonka metsät ja kasvit ilmakehästä luonnollisesti sitovat kasvaessaan (lähde Ruotsin eduskunta).

Ilmaston kannalta neutraali tarkoittaa, että ilmakehään ei riittävän lyhyen ajanjakson kuluessa nettomääräisesti lisätä hiilidioksidia.

Uusiutuva energialähde on aurinkoenergiaa, vesivoimaa, tuulivoimaa, geotermistä voimaa, aaltovoimaa, vedyllä toimivien polttoainekennojen tuottamaa energiaa ja bioenergiaa.

Elinkaaritarkastelu on kuvaus tuotantojärjestelmän eri vaiheista raaka-aineiden tuotannosta tai luonnonvarojen hyödyntämisestä lopulliseen tuhoamiseen tai haltuunottoon (lähde ISO 14020)

Pohjoismaat ovat tässä yhteydessä Ruotsi, Suomi, Tanska ja Norja.

Alkuperätakuu (GoO) on asiakirja, jossa yksilöidään uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön määrä, se uusiutuva energialähde, josta sähkö on tuotettu sekä tuotantoajankohta ja -paikka. Alkuperätakuun myöntää viranomainen. Ruotsissa alkuperätakuujärjestelmää valvoo Svenska Kraftnät ja Suomessa Fingrid.

Alkuperätakuurekisterillä tarkoitetaan Guarantees of Origin/RECS -rekisteriä eli Grexel Systems Ltd:n ylläpitämä rekisteriä alkuperätakuista, joka noudattaa EU-direktiiviä 2001-77-EC. Rekisterin toimintaa määrittää säännöstö, jossa kuvataan menettelytavat alkuperätakuiden myöntämiselle, omistuksen siirtämiselle ja kuolettamiselle. Alkuperätakuista käytetään nimityksiä Guarantees of Origin RES-E (GoO) sekä RECS. Alkuperätakuut ovat siirrettävissä European

Energy Certificate system (EECS)-järjestelmää noudattavien kansallisten rekistereiden välillä.